

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „po slavicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vredniatvu naročnina pa upravništvu „Soča“: Hilarijanski tiskarji v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opraviatvu.

Država in narodnost.

Že od nekdanjih časov sem se opazuje v človeštvu, da nekatere ideje napravljajo velike včinke, in ti vsi včinki skupaj so predmet občne zgodovine. V prvotnih časih so bili vzroki dogodkom malenkostni, pozneje pa se na malenkostne vzroke niti oziralo ni, tako da so se bilježili le veliki vzroki in sem spadajoči dogodki.

V tem času so bili vzroki dogodbam od začetka večji del le sebičnost, pozneje vera in v današnjem času nadomestuje narodnost imena sebičnosti in vere. S tim nočemo reči, da je izginila iz vrste vzrokov raznih dogodščin sebičnost in vera. Ne, marveč ti dve zadevi provzročujeta dandanas še velike včinke v zasebnem, družinskem, društvenem in občnem življenju, ampak dandanas se bijejo razni boji pod zastavo narodnosti.

Kakor so nekdanj bili hudi boji zaradi sebičnosti in vere, tako se dandanas bijejo enaki boji zaradi narodnosti in to ne le v zasebnih, družinskih, društvenih in občnih zadevah, ampak tudi v zadevah, ki se tičejo narodnosti in celo držav samih. Naj se nikdo ne čudi, če se tukaj postavlja narodnost in država v nekako protislovje, ker pomen narodnosti ne pokriva pomena države, in se zamoreta celo obadva pomena vsaj deloma izključevati. Vendar mi nočemo stvari dalje tako visoko razpravljati in imamo v mislih svoje občinstvo, zaradi katerega moramo radi ali neradi niže segati, ja zlo niže, kakor smo sedanji sestavek začeli.

Dandanas se tedaj bje boj o narodnosti. Lepa beseda narodnost, katera ima v sebi vse spomine vsakega človeka od mladih nog

do sivih las, od revne domače kože do gladkih parketov visoke palače, od vročega znoja vtrujenega delavca do hladne sence v složnih kopaljih! Ali vsaka sladka stvar ima tudi grenkobo v sebi, in narodnost, ki nima pomena samo na jezikoslovnem, ampak tudi na političnem polji, prehaja na tem polji večkrat v nasprotje z obstojem države same, in ona gladi pot do nemirov, preprirov in celo veleizdajstva.

Če se v poštev jemlje narodnost le v jezikoslovnem obziru, tedaj ni nevarnosti, da bi človek, ki goji narodnost, prestopil meje dovoljene njegovemu delovanju: on lahko piše zgodovino, poje in množi domače slovstvo; on lahko nabira že obstoječe, po katermkoli činitelju namnožene dušne proizvode; in če se strogo drži odmerjenih mu mej, lahko tudi obdelava javne zadeve. Tukaj pa preti nevarnost, da se duševni delavec glede narodnosti poda na političko polje, in če ni dovolj previden, na tem polji trči velikokrat ali hote ali ne hote v državne interese. Na tem (političnem) polji mu država sama noizprosljivo veli svoj „stoj“! in če je duševni delavec že prestopil dovoljene mu meje, ga izroči moči, ki varuje državni red (sodiščem). Koliko nadarjenih narodnih moči se ne ponesreči na tem polji, ali zaradi tega, ker niso varovale dovoljenih mej, ali ker so brezvestni obrekovalci dajali drug pomen delovanju duševnih delavcev, ali ker državni činitelji niso bili dovolj zmožni in previdni, ter so vničili dobre in zveste moči v narodu in tako ob enem škodovali dotičnem osebam, družinam, občinam, narodu pa tudi državi!

Če dalje obzir jemljemo na vse zadeve, ktere spadajo pod vprašanje narodno in državno, moramo sklepati, da se državni interesi nikakor ne morejo vkljenjati narodnim interesom; vendar pa ima država odločno ozir je-

matí na opravičene interese narodnosti, da le niso ti njenemu obstojm nasproti. Torej smelo trdimo, da so državni interesi višji od narodnih interesov, in na tem stališču ostanemo tudi v slučaju, ko bi narod javno izrekel, da ni res in ne more biti res, kar prva državna zapoved veli: *Salus reipublicae suprema lex esto.*

Če to pravilo velja, in da velja, ni dvoma, moramo obžalovati, da se med narodom še nahajajo zavedni ljudje, ki navajajo, da je pravilno, da se proti državnim interesom (in te pozna najbolje država sama in večina državljkov njenih) še zmeraj pojavljajo glasovi ljudi, ki zajemajo iz državnih jasel. Če bo treba jasneje govoriti, se že najde še kdo, ki bo na primrnem mostu, ob pravem času in prave besede govoril.

Žal nam bi bilo, če bi narod moral zaradi nekoliko kričavcev, ki so na sebi prav dobri delavci v svojem stroku, škodo trpeti, kajti mi vemo, koliko jasnih noči je mlad človek prebudil pri svojih knjigah, preden zamore reči, da je svoje študije dovršil, in koliko dolgih let mora hlapčevati, preden pride h kruhu. Tudi mi imamo občutek za narodno gospodarstvo, in to veli, naj bode narod varčen ne le s svojim materjalnim ampak še več s svojim duševnim imetjem, in duševnih delavcev ima naš narod glede na svojo število sicer veliko, ali glede na število delavcev na duševnem polju, ki jih imajo drugi narodi, prav malo. V.

Kulturni boj v Ogrski.

Dunajski in peštanski listi pišejo o kulturnem boju, ki preti Ogrski.

Povod prepiru je v bistvenem ta: Postava iz

LISTEK.

Črtice o popotovanji v sv. dežele.

(Dalje).

Jehu, vojskovodja, je Ahaba vbil in je vzkazal brezbožno Jezabelo iz visokega okna na cesto vréti, da je bilo njeno telo od voznikov in konjnikov pohojeno in razdrobljeno. Prehudobna ženska je Ahaba, svojega moža, pridno podpirala v malikovanje in ljudstvo silila malikovati. Taki nasledki so nastali vsled hudobne ženske. Tu vidiš, da ni pretiran pregovor ki pravi: „Baba je hudič.“ Prebivalci so po pokleuskem izgledu hudičeve babe v brezbožnosti vže napredovali, kriva vere jim ni zabranila se spuntati zoper naprej postavljene, zoper vlado. Bog jih zato kaznuje. Pride asirski kralj Salmanesar, oblega Samarijo, razdere mesto in odpelje ljudstvo v sužnost. Namesto Izraelitov, ki so poredni postali, posedajo dežele poganski Babilonci. Sledil je Herod, ki je judovski veri še zvest ostal, je začel mesto popravljati ali namesto pravemu Bogu je cesarju v čast tamkaj tempelj sezidal, ki ga je Sebastie to je Avgusta imenoval.

Hvala Bogu, da se je vže začel luč sv. Evangelija vžigati. Do te dobe je bilo vse ~~temno~~ kar velikost mesta tiče, poslopja dragocene. Lepo število

stebrov, ki dva moža komaj obsežeta, še stojé nage, deloma po koncu, deloma zverženi in zlomljeni, ki pričajo nekdanje veličastvo onega mesta.

Čez grob sv. Janeza so vže v prvem stoletju kristijani cerkev zidali. Ta cerkev je sedaj podrtija. Neko dvorišče kaže kako je morala ona cerkev biti. Ravno tako veličastno in kraano iz trdega kamna umetno izdelane duri, ki sedaj osamljene stojé, pričajo o veličasti tega božjega hrama. Le podzemeljski hramiči se najdejo, med temi je grobišče sv. Janeza, v katero greš 21 stopinj navzdol v ozko votlino. Z pomočjo svečie stopaš navzdol in vidiš 3 celice, ena je grob Elizeja preroka, druga Abdija, tretja sv. Janeza krsnika.

Od tega mesta, od razvalin nekdanj tako imenitnega svetišča se podamo naprej proti Napolisu z otožnim srcem zdihovaje, o da bi se kolikdaj v tem nekdanj tako krasnem tempelju nekrvava daritev sv. maše opravljala! —

Grde in sterne so bile steze od začetka, dokler nastopimo koj dobro izdelane ceste blizo mesta Napolis.

D. žela Samarija s svojim glavnim mestom Samarijo ali Sebastie, kjer so vže poprej malikovalci živeli, je svojo velikost in slavnost svatno zadobilo tako, da so podložni judovskega kralja z svojim pravičnim kraljem nezadovoljni bili in se družega kralja zbirali. Koj se oglasi mož po imenu Jerobeam z svojimi puntarskimi nameni; množina ljudstva se mu podvrže ter odtrga od pravega naslednika kralja Sa-

lamona. Srečnih so se čutili, da so bolj prosti, menj obloženi z delom, da jim ni treba davkov plačevati, oblastnijam niti v strahu niti pokornim biti. Ali kratki so bili njih dozdevani blagri. Prišli so kralji na ktere je Bog pripustil, da jim so bili grozanski bič za zadolženo kazen. Gospod nebeskih trum, ki ne plačuje v soboto, pusti zdaj Ahaba za kralja povzdigniti. Ta se poroči z Jezabelo po kateri je grozno in najsravnješi malikovalstvo v deželo Samarianov iz dežele Fenicije prišlo. Vsled take nezložnosti in hudobije je Bog grozanske kazni čez mesto poslal. Syroi so oblegli mesto, v katerem je tolika lakot nastala, da so oslovsko glavo po 8 srebrenikov plačali in da je mati svoje lastno dete snedla. To ni še bilo vse. Pravični Bog pripusti da je asirski kralj Salmanasar mesto razdjal in kar je še ljudstva bilo, je v sužnost odpeljal, in kar jih je še ostalo so bili vmorjeni. Kazen za greh. Pozneje je to nesrečno deželo Herod v vlast dobil. Najprvo se je začelo krščanstvo tu širiti in oznanovati po apostelnu sv. Filipu. Med prebivalci je bil tam tudi nek Simon Copernik, ki je veroval v Kristusa, ter se dal krstiti.

V to dobo spada preganjenje sv. Janeza krsnika, pa tudi razpad tega mesta. Prekrasna poslopja, ktere je Herod dal sezidati, so zginile, kakor je zginila vsa slava tega nesramnega morilca sv. Janeza, poslanca Gospodovega. V spomin mučenika sv. Janeza krsnika so dali kristijani krasno in veliko cerkev sezidati, kamor so teleene ostanke sv. mučenika (sv. Janeza) položili. Ne dolgo potem so poganski prebje-

južni Bosni mnogo novih vinogradov nasadilo.

Prvotne deželnozborske volitve na Gorenje-avstrijskem so izpadle za konservativce, kolikor je dozdej znano, jako ugodno. V 72 občinah bilo je voljenih 142 konservativcev, 15 liberalcev, eden voljenih se še ni odločil za nobeno stranko.

Madjarsko pretenje. Madjarom ne ngaja, da se vse narodnosti na Ogorskem še niso pomadjarile. Veliko ovir vidi madjarska vlada v avtonomiji nekaterih cerkva in zatorej jih ta avtonomija posebno bode v oči. To je naj bolj pokazal vladni list „Nemzet“, ki je nedavno objavil oster članek proti Slovakom. V tem članku pravi, da naj novi slovaški škof Baltih in vsak narod v državi si zapomni, da bode v slučajih, ko bi kako veroizpovedovanje ali kak narod hotel svoje avtonomije se posluževati proti madjarski vladi ali pa proti madjarskemu narodu, da bode madjarska država in zakonodajstvo na kosce strgalo vse te avtonomije, naj se opirajo tudi na stoletne zakone in tisočletne navade.

Avstrijsko brodovje priplulo je dne 10. t. m. v Cowes. Angleška kraljica si je v spremstvu članov kraljevske rodovine na ladiji „Albert“ ogledala okrašeno brodovje. Godba je zapored igrala angleško himno. Princ Valeški s sopruho in danskim princem Valdemarjem je obiskal vse ladije, ki so pozdravljale s streli. Nadvojvoda Stefan, kontre-admiral Hiuke in ostali častniki so se potem peljali v dvornih vozeh v Osborne. Nadvojvoda je bil pri obedu pri kraljevski družini, častniki pa pod šotorom na vrtu.

Vnanje dežele.

V Rimu je mestno gospodarstvo silno žalostno. Ko so leta 1870 zasedli Rim Piemontezci, je bila mestna blagajnica brez dolga in denarja je imela nad 300 tisoč gld.; danes ima Rim čez 100 milijonov gld. dolga in vsakoletni grozni primanjkljaj. Pa saj so liberalci povsod enako slabi gospodarji; v Madridu so liberalni mestni očetje v malo letih zagospodarili 10 milijonov ondotnega denarja (peset); na Dunaju so judje in liberalci prevzeli čez 10 milijonov mestnega premoženja, mnogo posestev, dandanes ima mesto čez 60 milijonov gld. dolga in silno visoke davke. To je sad liberalnega brezvestnega gospodarstva povsod ondi, kjer liberalci dobijo v roke mestno ali državno premoženje.

V Italijanskih vojaških krogih so jako razburjeni, da avstrijsko brodovje, ki je odplulo na sever, da vrne nemškemu brodovju lansko obiskovanje, — ni smelo ustaviti se pri nobenem italijanskem pristanišču. Sklepajo s tega, da morajo biti razmere med Avstrijo in Italijo precej napete in da se avstrijska vlada ne zanese preveč na Crispia, ki ne more ali noče zaprečiti demonstracij proti Avstriji.

Potovanje nemškega cesarja na Švedsko ni bilo po volji Rusom. Nek ruski list piše, da bo švedski kralj zgubil Norveško deželo, ako se zveže z Nemčijo.

Helgoland. V saboto dne 9. t. m. prevzela je Nemčija otok Helgoland. Ukaz cesarjev določa, da se bode otok vladal v imenu cesarjevem po dosedaj veljavnih zakonih. Vrhovno vodstvo bode imel državni kancelar, upravo bodeta vodila eden pomorski častnik, „helgolandski guverner“, in eden civilni uradnik, „helgolandski cesarski komisar.“ Sedaj živeči rod je vojaščine prost. Carinski tarif ostane celo vrsto let nespremenjen. Vlada bode braniteljica cerkvi in šoli.

Nemčija. Znani veliki nasprotnik sv. cerkve, pl. Lutz, se je neki spraval z njo. Tako vsaj zagotavljajo poročila, da je nedavno Lutz proti monakovskemu škofu opomnil, da veruje vse, kar sv. cerkev verovati zapoveduje. Konečno je torej tudi temu zaslepljencu padla mreža z očij.

Rusija. Nedavno se je poročalo o energičnem koraku ruske vlade proti židovstvu, toda žal, da ni bilo omenjeno poročilo utemeljeno.

Pomniti je, da živi v vsej Rusiji do 8 milijonov židov in toliko ljudij ni tako lahko zapoditi preko mej.

Armensko vprašanje. Armenci v Ardjaniji blizu Bajazida pristopili so k pravoslavni ruski cerkvi, da se odtegnejo turškemu preganjanju. Patrijarh Ašikian dal je svojo ostako, češ, da je nejevolja mej prebivalstvom že tako velika, da on nima več nobenega upliva, zatorej ne more izvrševati nobene avtoritete več.

Grecija. Vročitev beratev bolgarskim škofom v Macedoniji provzročila je mej grškimi političnimi krogi veliko nejevoljo, ker se turška vlada ni ozirala na interese grške države.

Afrika. Sultan sansibarski je izdal naredbo, s katero namerava zatreti suženjstvo. Ta naredba prepoveduje sužnje kupovati, prodajati ali jih zamenjavati.

Egipt. Poročalo se je že listom, kako silno razsaja kolera v Džedah, kjer pomori vsaki dan na stotine ljudi. Zato je sklenila turška vlada, kakor se piše iz Kaira 9. t. m. postaviti vojake na vseh onih pristaniških Rudečega morja, kjer izstopajo romarji na suho. V sueškem kanalu pa bodo posebni križarji zabranjali romarjem izstopiti iz ladij.

Argentiniya. Vzrok argentinski ustaji bilo je slabo finančno gospodarstvo. Vsi vladni pristaši so hoteli obogateti, in zatorej ni čuda, da je po blagajnicah začelo primanjkovati denarja. Jeden dr. Celmanna pristašev pred sedmimi leti ni imel še groša ne, sedaj pa ima že več milijonov uloženih v angleških in severo-amerikanskih bankah. Nevoljnost zaradi sleparij je bila velika mej narodom. Dva v glavno mesto poklicana polka pridružila sta se nezadovoljčnem in provzročila ustanek. — Predsednik republike dr. Celmann dal je svojo ostavko. Novi predsednik Pellegrini imel bo jako težavno stališče, ker so finance tako zavožene, da se skoro ne bo mogoče izogniti državnemu bankerotu.

Domače novice.

Cesarsko darilo. Ruski car je poslal nadvojvodinji Mariji Valeriji povodom njene poroke dragocen lesičji kozuh v vrednosti 60.000 frankov.

Bukovinski deželni predsednik bode menda, kakor se poroča z Dunaja, dvorni svetovalec gosp. grof Pace, zet kranjskega deželnega predsednika g. barona Winklerja.

Bosanska-ercegovska batalijona preko Ljubljane na Dunaj. Na cesarjevo povelje vdeležila se bodeta letošnjih vojaških vaj tudi dva batalijona bosansko-ercegovske domače vojske, in sicer prvi in četrti bosansko-ercegovski pehotni batalijon iz Sarajeva, oziroma iz Mostara. Oba batalijona se ne popeljeta naravnost na Dunaj, temveč odrineta peš do Neuma ob morju, ondi se ukrata na najeti parobrod, dospeta v Trst in odrineta po železnici skozi Ljubljano na Dunaj. V dan cesarjevega rojstva — 18. avg. — se bodeta vdeležila cesarske parade na Schmelzu in bode vsak batalijon stal jedenkrat na straži pred cesarskim dvorcem. Po dokončanih vojaških vajah v Lambachu odrinejo nasi Bošnjaki preko Ljubljane in Trsta v svojo domovino. Kdor se spominja razprav v ogrski delegaciji, v kateri je grof Apponyi govoril zoper to, da bi tuja vojska brez posebnega zborničnega privoljenja šla po ogorskem ozemlju, temu se to potovanje po ovinkih ne bo zdelo čudno.

Tatvina. Po noči 9. t. m. vlomili so tatovi v prodajalnico tobaka in kolekov v semeniški ulici h. št. 1 ter odnesli kolekov za 150 gld. in gotovine tudi za 150 gld.

Iz Nabrežine se poroča „Edinosti“: Dne 18. avgusta t. l. preteklo bode 40 let, odkar opravlja čast. gosp. vikar Ivan Marušič svojo duhovsko službo v tukajšnji občini. V tem času včini je ta gospod mnogo dobrega v cerkvi in zunaj cerkve za večno in časno srečo svojih vernih. Nabrežinci pa hočejo tudi skazati svojo ljubezen do svojega duhovnega pastirja s tim, da nameravajo slovesno praznovati 40 letnico njegovega bivanja v Nabrežini dne 17. avgusta t. j. o godu sv. Roka. Res, malokateremu je dano opravljati svojo službo v eni občini 40 let. To kaže lepo vzajemnost med občini in pastirjem.

Iz Sorice na Gorenjskem beramo v Slovenca: V nedeljo, dne 10. t. m., je bila pri nas nova maša, katero je daroval o. Karol Kemperle, kapucin (iz Goriškega samostana), tukajšnji rojak. Pridigoval mu je pod milim nebom vpričo mnogobrojne množice vernikov velečast. g. dr. Anton Mahnič. Bil je lep in vesel dan za Sorico; vendar ni je skoro sreče brez nesreče. Okoli 3. ure popoldne nastane ogenj pri županu Mat. Gasserju na vasi, in le umnemu in stanovitnemu trudu ljudi in zlasti duhovnikov, — za kar vsem in vsakemu čast in hvala, — se je zahvaliti, da se je ogenj omejil le na županovo hišo.

Z italijanske strani dobivamo skoro vsaki dan kak dopis. Iz jednega dopisa, došlega nam pred par dnevi, priobčimo v prevodu par markantnejših stavkov. V rečenem dopisu čitamo: Slavno uredništvo! Mi vsi, koji smo vdomašeni v Trstu, oziroma njega okolici, strinjamo se popolnoma s postopanjem slavnega ministerstva proti društvu „Pro Patria“, kajti društvo to bilo je zgolj politično in po tem takem škodljivo državi samej. Da dobiva mladina naša svoj pouk v italijanskih, nikakor ni treba, da se osnovljajo društva á la „Pro Patria“, katere zavodi širili so le irredentizem. Osobito pa ni treba tasih zavodov za okolico, kjer imajo pravo do obstrja le slovenske šole, kajti tam so otroci slovenske narodnosti in smejo zahtevati, da se jim pouk deli v materinem jeziku. Otrokam treba tudi verske vzgoje, katera pa je po irredentizmu izključena, kakor izključuje irredentizem za slovenske otroke pouk v materinem jeziku. Laj pa je, da bi bilo vse meščanstvo vžaljeno radi razpusta „Pro Patrie“, kakor si domišljajo in trdijo liberalni listi, temveč se tega čina veselijo vsi Tržačani, kateri so ostali dobri Avstrijci. (Ed.)

Za „Pro Patrio“ karakteristično pismo pisal je naime pred 2 mesecema nek Goričan svemu v Rimu živečemu prijatelju. Pismo je prijavi la tudi „Neue Freie Presse“. Pisec pisma se ponaša, da ima društvo „Pro Patria“, kateremu celo slovenski duhovniki pošiljajo svoje prispevke, svoje bogate obiskovane šole tudi v slovenskih vaseh in da nek slovensk kanonik ni mogel bolje slaviti cesarjev imendan, nego da je poslal „Pro Patrio“ primoren dar. Priznanje Goriškega Italijana, da je imela „Pro Patria“ svoje šole tudi po slovenskih vaseh, vramemo zadovoljstvom natanje, da-si nam je to poznana, notoriška istina. Kako pa se s tem priznanjem strinja istega „Goričana“ trditev, da je bila le narodna samoohrana „Pro Patrio“ namen? Nikakor pa ne moremo verjeti — ker je absolutno neverjetno —, kar nam ta „Goričan“ pripoveduje o duhovnikih in celo o slovenskem kanoniku! Čelo to pismo se nam vidi izlagano in še le sedaj skrpano, da bi oprali zamorca, ki je pa tako črn, da ga ni mōči oprati. To naše menenje potrjuje tudi istina, da se „Goričan“ jezi in krega italijanske rogovileže á la Imbriani, in da je pismo prijavi la „N. Fr. Presse“. Fakta govore, gospōda, fakta; zastoj je ves vaš trud, da bi se opravičili! (Ed.)

Starine. Pri sv. Luciji na Goriškem izkopujejo zdaj trije starinoslovci tamošnja prazgodovinska grobišča, in sicer za dvorni muzej na Dunaju kustos Szomaty, za tržaški muzej ravnatelj dr. plem. Marchesetti, za goriški muzej prof. Matouca. Ta se bolj zanimiva za rimska grobišča, prva dva pa za prazgodovinska, ki tudi dajejo bogate in dragocene zbirke onih narodov, ki so živei pred 2000 in več leti v tamošnjih krajih.

„Vežbovnik“. Neumorno delavni vojaški naš pisatelj g. Andrej Komel pl. Sočebčan, o. in kr. major v pokoju, je poslovenil in založil „Vežbovnik“ (Exercier-Reglement) za cesarke in kraljevske peščete. Natjani la tiskarna družbe sv. Mohorja. Lična in za slovenske vojake primerna knjižica dobiva se pri g. pisatelju v Gradcu (Grazbachgasse 40) po 20 kr. To je že 10. od c. in kr. državno-vojnega ministrstva potrjena in vojaškim šolam dopuščena knjiga od tega pisatelja. Poslovenil je pa tudi že „Poučilo o streljanju“ (Schiss-Instruction) in „Puška repertirka“ (Repetier-Gewehr), ki se natisnejo prej ko mogoče.

Razne vesti.

Slovesno bil je vmeščen dne 10. t. m. v Solnogradu knezoadškof dr. Janes E. v. Haller. Navzoča sta bila knezoškofa dr. Zwerger iz Gradca in dr. Napotnik iz Maribora in pa sosedni škof dr. Doppelbauer iz Linca. Slavnosten govor imel je knezoškof Zwerger, slovesno sv. mašo je pa služil papežev nuncij msgr. Galimberti, ki je izročil novemu knezoadškofu od sv. Očeta poslani plašček (pallium).

Spiritualom o knezoškofovskem duhovniškem semenišču v Ljubljani je imenovan č. g. Josip Erker, dosedanji stolni vikar in sakristan. Njega pa bode nadomestil č. g. Andrej Kalav, trnovski kapelan.

Slovensko pevsko društvo, ustanovljeno na Ptujih 1. 1884 napravilo je prvi svoj osnovni koncert pred šestimi leti v Mariboru v pravih ponižnih okoliščinah. Sodelovalo je takrat le 25 pevcev in pevka, a leto za letom množilo se je število članov in sodelujočih pevskih močij. Drugo leto bil je letni koncert v Celju, potem vsako leto po jeden v Slov. Gradci, na Krškem, zopet v Celju, na Ptujih in letos zopet v Mariboru. — Čeravno letošnja slavnost, vsled prepovedi liberalnih mestnih očetov Mariborskih, ni imela vnanjega sijaja, in je moral odpasti slavnostni uhod dolič drčev in gostov s razvitimi zastavami in s godbo na čelu, bil je vendar koncert tako lep in imponanten (blizu 250 pevcev in do 2000 udeležencev), da je ta dan pravočlana pesen slovenskega sijajnega praznika na skrajnih mejah jezika slovenskega.

Resnica o dogodkih Podkloštrm dne 24. julija 1890. Gospodje Gregor Einspieler, župnik Podkloštrm, Janez Wucherer p. d. Oraž, posestnik Podturjem, Matija Wutl p. d. Pajovec, posestnik na Vočilu in Gašper Trupe p. d. Matej, posestnik na Vočilu pojasnjujejo v obširnem pismu dogodke v Podkloštru ter odločno zavračajo lažljivo, podlo in predrzne samiščenje in obrekovanje, s katerim obširavajo nemško-liberalni listi konservativne Slovence na Koroškem zavoljo nesreče, ki se je dne 24. julija t. l. Podkloštrm pripetila.

Vašne premembe na Koroškem vršile so bodo v kratkem. Okrajni glavar Kronig v Celovcu bode umirovljen; dalje namerava, kakor se poroča, za vmirovljenje prositi deželni šolski nadzornik Gobau.

Pogreb Mažuraničev v Zagrebu bil je velikanski. Bana je zastopal sekcijski načelnik Stanković. Sočalje so izrazili Strossemayer, Posilović, ban Khuen in drugi odličnjaki. Nagrobni govor je govoril profesor dr. Vojevič.

Iz Prage se poroča, da so se na mnogih krajih na Češkem oblaki utrgali in da so nastali nalivi. Pri Klatovi srušilo se je več hiš in mostov. Železniški nasipi so na več mestih podrti, ceste in so mostovi poškodovani.

Obzor javlja, da je v Subotici kotorski sodnik kaznoval dva Subotičana, ki sta htela pričati pred sodnijo v prvotnem jeziku. Za to drznost pridržal jima je znesek, ki sta ga imela dobiti od sodnije v povrnitev stroškov.

Nesreče na železnici. Dne 3. t. m. dogodila se je na Tiroškem nezgoda, da je iz Inomosta odšli vlak z 14 vagoni, v katerih je bilo 120 popotnikov, blizu postaje Vels, skočil iz tiru ter so se pripionili trije vagoni z nasipa v reko In. Dva izmed popotnikov sta bila težko ranjena, nad 20 pa je lahko poškodovanih. Od železniškega osebja ni nobeden poškodovan. — Dne 5. t. m. je pa blizu Plznja skočil zasebni vlak, dohajajoč iz Dunaja, s tiru s strojem in 11 vagoni, ki so vsi padli čez nasip. Ena žena in en otrok sta mrtva, nad 30 oseb ranjenih. Kurilec je tudi mrtev, strojevođa pa težko ranjen. Uzrok nesreče je, da je vođa spodkopala obokan mostič, ki se je podrl. To je bilo mej postajama Blövice-Nezviestice.

Bogat Grk. Demetriji Cani Silici je podaril 2 milijona frankov, da se sezida grško-pravoslavna cerkev v Parizu.

Štđmark. To Slovincem jako nevarno društvo vsaja svoje korenine tudi na Kranjskem. Jedna podružnica je v Trzinu, druga v Ljubljani in tretjo snujejo na Kočevskem.

Trtna už. Ta nesreča se je prikazala tudi ob reki Renu na Nemškem. Kakor so preiskave pokazale, razširjena je že po mnogih vinogradih. Ljudje so v velikih skrbah, in sicer tembolj, ker je sedanje vreme jako ugodno za razširjenje te kvarljivke.

Kolera v Meki. Kakor se brzojavlja iz Kaira, razsaja kolera v Meki od dne do dne. Dne 2. t. m. je umorila ta neizprosna črna žena do 300 ljudi. Turška vlada je poslala vojake v El. Tor, da bodo zabranjali romarjem nadaljno pot proti Meki. Naša vlada je storila neki potrebne korake, da ne занесеjo bosenski Turčini iz Meke strašne bolezni. — V provincijah Valencija in Toledo na Špankem je 6. t. m. 126 oseb za kolero zbolelo, 62 vmrlo. Na podlagi urednih sporčil je dozljaj na Špankem za kolero zbolelo 1600 vmrlo pa 789 oseb.

V rudniku v St. Etienne prigodila se je zopet nova nesreča. Podrla se je neka galerija in vsled tega nastal je požar. 120 delavcev bilo je v jubah, 5 bilo je poškodovanih, nekateri težko.

Št. 3353/90 v Gorici dne 8. avgusta 1890.

Službeni razpis!

Deželni odbor razpisuje do 15. septembra t. l. službo učiteljice izprazeno v deželni gluhenemici z letno plačo 300 gld. hrano in stanovanje.

Prosilke naj predložijo svoje prošnje v zmislu §. 16 zavodovih pravil deželnemu odboru z dokazi,

- učiteljske sposobnosti za ljudske šole in za podučevanje gluhenemov,
- da zna slovenski oziroma italijanski jezik,
- da je lepega нравnega vedenja,
- trdnega zdravja.

Deželni odbor, deželni glavar
CORONINI m. p.

Fäbige Seidenstoffe von 60 k. bis fl. 7.65 p. Meter — glatt und gemustert (circa 150 versch. Qual.) — versendet roben- u. stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Štev. 250

op.

Oznanilo.

Naznanja se, da javna dražba zastavil II. četrtlela t. j. mesecev aprila, maja in junija 1889. bo začela dne

11. SEPTEMBRA 1890.

in se bode nadaljevala naslednje pondeljke in četrtke.

Ravnateljstvo zastavljavnice
in z njo združene hranilnice.
V Gorici 1. Avgusta 1890.

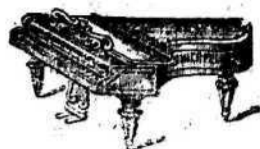

C. kr. priv. zavarovalno društvo
Avstrijski Feniks na Dunaji
ustanovljeno leta 1860.

Naznanja slavnemu občinstvu da sprejema zavarovanja proti toči.

Glavni zastop v Gorici.
Nunska ulica št. 3.

Odlikevanje z svetovnih razstav:
v Londonu 1862, Parizu 1867, na Dunaji 1873
in spet v Parizu 1. 1878.

Prodaja klavirjev s plačilom na obroke.

Klavirji za koncerte in za dom, kakor tudi pianini iz slavno znane firme: Gottfried Cramer, Wilh. Mayer na Dunaji prodajajo se po 380 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl. in 650 gl.

Klavirji drugih firm po 280-350 gl.; pianini drugih firm od 350-600 gl.

Dobijo se vedno v

A. Thierfelder-jevi

prodajalnici in posojilnici klavirjev na Dunaji, VII, Burggasse 71.

Preselitev.

Lekarnica Kürner preseli se v saboto dne 2. avgusta t. l. z Travnika v Franc-Jozefovo ulico v tiste prostore kjer je bila lekarnica Brauni z er.

Naznanjaje to preselitev, nadja se podpisani, da ga bode sl. občinstvo tudi nadalje podpiralo.

Vdani **R. Kürner.**

PRODAJA PAPIRJA

Tiskarna Pallich

v Gorici — Travnik 6.

Prodajam po najnižji ceni vse, kar je potreba za pisanje in šolsko rabo. Tiskam knjige in drugo. Imam v zalogi tiskovine za občinske vlade, šolske, molitvene knjige, liste ilustrirane in za modo, slovstvena dela vseh strok.

Tiskovine vsake vrste se oskrbujejo točno in najcenejše.

Nadejaje se mnogih naročil se priporočam z odličnim spoštovanjem

J. Pallich.

(JAKO ZNIŽANE CENE)

Coppag & Skert

Glavna Zaloga

Semeniške ulice 12.

obče poznata trgovina knjig, mueloin, muzikalij
in papirja

Podružnica

Na Travniku 14.

v Gorici.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pomnoženo zalogo uradnega, listonega, tiskarskega in zavojnega papirja.

Največa zbirka vradnih, šolskih, risalnih in slikarskih potrebščin.

Mnogobrojna zbirka mašnih in molitvenih knjig.

Trgovcem in prekupcem še poseben odbitek

(TOČNA POTREŽBA)